

Bretton Woods 2.0: Globální měnový systém pro multipolární svět

 nationalinterest.org/feature/bretton-woods-20-global-monetary-system-multipolar-world-206174

3. února 2023

Začátkem tohoto měsíce jsem měl tu čest zúčastnit se rozhovorů konaných v různých saloncích a doprovodných akcí spojených s výročním zasedáním Světového ekonomického fóra ve švýcarském Davosu. Jedno téma bylo na rtech, od oficiálních zasedání v Kongresovém centru až po konverzace v pozdních hodinách v Piano Baru hotelu Europe: oddělení mezi Spojenými státy a Čínou. Toto oddělení lze popsat pomocí metafory Charlese Dickense *Příběh dvou měst*. V klasické knize jsou dvě města Paříž a Londýn zobrazena jako navzájem velmi odlišná, přesto však spojená bouřlivými událostmi Francouzské revoluce. Podobně Spojené státy a Čína, těsně propojené prostřednictvím obchodu a investic teprve před několika lety, se nyní pohybují oddělenými směry, protože napětí stoupá a jejich vztah je stále napjatější. Čínský vicepremiér Liu He varoval před „smýšlením studené války“ v Davosu, ale nepodařilo se mu přesvědčit svět, že Peking je zpět. Už jen název letošního setkání „Spolupráce v roztržitém světě“ vypovídal o aktuálním stavu globálních záležitostí.

Stejně jako Francouzská revoluce v roce 1789 vytvořila propast mezi Paříží a Londýnem, obchodní napětí a geopolitické spory mezi Spojenými státy a Čínou vedou k oddělení dvou největších světových ekonomik. Tato globální propast je definována rostoucím pocitem nedůvěry mezi dvěma ekonomickými motory globálního obchodu.

Brettonwoodský systém, založený v troskách světa zpustošeného druhou světovou válkou, byl souborem mezinárodních měnových ujednání, jejichž cílem bylo podpořit ekonomickou stabilitu a růst propojením národních měn s americkým dolarem a stanovením směnných kurzů. V multipolárním světě čelí brettonwoodský systém několika výzvám, včetně

- **Závislost na americkém dolaru:** Systém je silně závislý na stabilitě amerického dolaru a výkyvy nebo neuspořádané devalvace jeho hodnoty by mohly mít zásadní dopady na ostatní měny a globální ekonomiku.
- **Omezená přizpůsobivost:** Režim pevného směnného kurzu se nemůže snadno přizpůsobit změnám v globální ekonomice a často povede k nerovnováze a obchodním konfliktům.
- **Nerovnoměrný ekonomický růst:** Brettonwoodský systém byl navržen pro svět ovládaný dvěma hlavními mocnostmi, Spojenými státy a Sovětským svazem. V multipolárním světě s mnoha centry moci se takový systém bude snažit vyhovět různým úrovním a systémům ekonomického růstu a rozvoje.
- **Zvýšená monetární konkurence:** Vzestup Číny a odchodu Ruska z globálního finančního systému spolu se zvýšenou monetární konkurencí znesnadnil Spojeným státům udržet si své dominantní postavení v globálním měnovém systému.
- **Nedostatečná reakce na krize:** Systém byl kritizován za svou neschopnost účinně reagovat na ekonomické šoky a krize, jako byla ropná krize v 70. letech.

Systemové výzvy, kterým brettonwoodské instituce v multipolárním světě čelí, přispěly k jeho postupnému úpadku a volají po posunu směrem k novému různorodému a inkluzivnímu globálnímu měnovému systému, v němž se různé regiony mohou spojit, aby se dohodly na společné příručky a pravidlech. angažovanosti. Se starým řádem na ústupu má nový řád teprve nabýt svou konečnou podobu, ale začínáme vidět známky podoby věcí, které přijdou.

Neochota rozvojových zemí přijmout „ Washingtonský konsensus “ může být považována za odmítnutí starého systému a jeho nedostatků. Ekonomická paradigmatata, která dominovala éře po druhé světové válce, již nejsou považována za relevantní nebo účinná v rychle se měnícím a vysoce nestálém multipolárním světě a rozvojové země hledají nové způsoby, jak podporovat stabilitu a růst, které zohledňují jejich jedinečné výzvy. a potřeby.

Kde vstupují do hry světové ostrovy

Notoricky známý ruský politolog Alexander Dugin vytvořil teorii světové geografie známou jako teorie světových ostrovů. Je založen na myšlence, že svět lze rozdělit do několika odlišných kulturních a politických sfér neboli „ostrovů“, z nichž každá má své vlastní jedinečné vlastnosti a historii. Podle Dugina mají tyto ostrovy odlišné kulturní a politické identity a jsou definovány způsobem, jakým se vztahují k sobě navzájem a ke světu jako celku.

Dugin, někdy označovaný za ideologického strůjce Putinova Ruska, tvrdil, že tyto ostrovy budou organizovány do hierarchie, přičemž Západ bude nahoře a ostatní regiony, jako je Rusko, Čína a islámský svět, budou dole. Dugin tvrdí, že svět prochází hlubokou transformací se vzestupem nových mocností a úpadkem Západu a že tento posun bude mít zásadní důsledky pro budoucnost světa. Věřící, že svět se vzdaluje od unipolárního řádu ovládaného Západem a směřuje k multipolárnímu řádu, ve kterém budou mít různé světové ostrovy větší autonomii a vliv.

V současné době jsme svědky toho, jak se objevuje několik světových ostrovů, se Spojenými státy v čele sjednoceného Západu, i když se občas objevují trhliny v transatlantických vazbách kvůli obchodním otázkám a protekcionistické politice na obou stranách Atlantiku. Rusko bylo vyhozeno ze západního finančního systému a bylo nuceno vyvinout svůj vlastní systém nebo integrovat své platební systémy s čínskými. Afrika zůstává do značné míry otazníkem, přičemž jeden z panelistů v Davos Africa House připomněl publiku, že pro většinu Afričanů je stále obtížnější navštívit sousední země než pro cizince. Vidíme podobné ostrovy nebo různé standardy, které se objevují ve sféře digitálních technologií.

Budoucnost je digitální a podporovaná skutečnými aktivy

Fintech neboli finanční technologie mohou hrát významnou roli při utváření podoby a struktury budoucího globálního měnového systému. Inovativní využití technologií prostřednictvím společných investičních a finančních platforem má potenciál oslovit populace, které byly vyloučeny z tradičních finančních služeb, a zvýšit přístup k finančním službám pro oblasti, které neměly prospěch z toho, že jsou součástí Washingtonského konsensu. Fintech řešení často využívají digitální infrastrukturu a nízkonákladové provozní modely k poskytování finančních služeb za nižší náklady, díky čemuž jsou dostupné širšímu okruhu zákazníků. Fintech také otevřel nové formy financování, jako je crowdfunding a peer-to-peer půjčování, což každému umožňuje stát se svým vlastním bankéřem. Nedávný krach kryptoměn odhalil slabost fintech řešení, která nejsou kryta skutečnými aktivy.

Je tedy klíčové, aby byl nový globální měnový systém podpořen reálnými aktivy, protože takový systém může poskytnout větší stabilitu a vybudovat důvěru v prostředí s vysokou volatilitou. Stabilita se stala novou alfou, kterou investoři hledají. Reálná aktiva jsou hmotné položky, jako je zlato nebo nemovitosti, které mají vnitřní hodnotu a nepodléhají stejným výkyvům a nejistotám jako jiné formy měn. Měny kryté reálnými aktivy jsou považovány za

důvěryhodnější a spolehlivější, protože jejich hodnota přímo souvisí s hodnotou podkladových aktiv. Digitální aktiva krytá skutečnými aktivy mohou také poskytnout silné zajištění proti inflaci. Jak globální ekonomika hledá reálnější řešení založená na aktivech, vyvstává otázka: jak dát dohromady roztržitý svět, abychom diskutovali o společných pravidlech hry?

Bude Bretton Woods 2.0 sídlit v Perském zálivu?

Země Rady pro spolupráci v Zálivu (GCC) jsou přirozenou volbou, jak sblížit národy v multipolárním světě, aby diskutovaly o budoucnosti globálního měnového systému. To je způsobeno jejich rolí stavitelů mostů a jejich diplomatickým úsilím stát se platformami pro rozhovory o budoucím směřování globálního rozvoje a vůdcovství, což znamená nedávné Dubajské Expo 2020 a Mistrovství světa ve fotbale 2022, které se konalo v Kataru spolu se Spojenými Araby. Nadcházející předsednictví Emirates na klimatické konferenci COP28.

Země GCC mají dlouhou historii působení jako prostředníci mezi národy a vytvořily region jako centrum ekonomické, politické a kulturní výměny. Strategicky umístěné na křižovatce Evropy, Asie a Afriky mají státy GCC významný geopolitický vliv v širším regionu, díky čemuž je Perský záliv vhodný jako budoucí platforma pro mezinárodní spolupráci a spolupráci. Země GCC mají silné diplomatické vazby s národy po celém světě a mají pověst neutrálních prostředníků v konfliktech a sporech. Zatímco ukrajinský prezident Volodymyr Zelenskyy volal neutralita je „nemorální“ ve světle války na Ukrajině, realita našeho světa je taková, že až válka skončí – a všechny války nakonec skončí – bude Ukrajina a bude Rusko a oni se budou muset naučit žít spolu znovu.

I roztržitý svět potřebuje svá místa setkávání. Během 2. světové války existovala Banka pro mezinárodní platby, kde se válčící strany mohly stále scházet a diskutovat jak o otevřených obchodních otázkách, tak o budoucnosti světového řádu po válce. Podobně má

Perský záliv jedinečnou pozici, aby spojil části světa, které spolu nemluví, zpět k sobě a zmapoval architekturu budoucího globálního měnového systému.